

Papa moet niet moederen

Sociologe pleit voor herwaardering van ruige, mannelijke opvoeding



• Vooraan op de fiets bij papa, zonder gordels of helpende handen. Een beeld dat Irene Zwaan nog veel hoopt te zien.
© JOOST VAN DEN BROEK/HOLLANDE HOOGTE

KIM HERBOTS
BRUSSEL

Kinderen hebben nood aan stoere, durfal-vaders en moeders moeten ophouden papa's aan te manen tot voorzichtigheid. Dat schrijft de Nederlandse sociologe Irene Zwaan in haar nieuwe boek. Want met al die watjes van vaders loopt het helemaal mis met ons kroost.



'Vroeger was het normaal dat jongens stoer waren, maar nu wordt dat bijna als abnormaal beschouwd'

IRENE ZWAAN
SOCIOLOGE

Hij gooit de baby in de lucht. Zij gilt. Hij wil met de kinderen een weekendje rotsklimmen, zij smeekt hem om thuis te blijven en samen cupcakes te bakken. Moeders willen zorgzame vaders, zo stelt Irene Zwaan vast. Vaders die moederen. Die bij een val meteen kusjes op de wonde geven en niet – na een korte inspectie – zeggen 'komaan, we spelen verder'.

Dat valt historisch te verklaren: "Toen moeders ook buitenshuis gingen werken, wilden ze dat vaders een deel van de opvoeding overnamen, maar dan wel op hun manier, want de kinderen waren het domein van de moeders en zij wisten hoe het beste moest."

"Met zorg dragen voor de kinderen heeft het niks te maken", vervolgt Zwaan. Een vader kan perfect een stoere papa zijn en toch badjes geven, verhalen voorlezen en aardappelen prakken. "Het probleem is dat moeders vaders willen die net zoals zij ook vooral troosten en zachte, voorzichtige dingen doen. Maar als iedereen een kind zo behandelt, krijg je angstige, kwetsbare kinderen terwijl het net ook belangrijk is dat je tijdens je opvoeding lef en durf ontwikkelt. Wanneer een vader een kind omhoog gooit en terug opvangt dan leert dat kind een erg belangrijke les: in eerste instantie voelt het heel eng, maar dan zijn daar die veilige armen. Ze leren vertrouwen te hebben."

Vooraf meisjes zouden van te veel moe-

deren erg timide worden, meent Zwaan. Bij jongens durft het al eens de andere kant uit te slaan. "Uit internationaal onderzoek is gebleken het aantal jongeren uit een gezin met alleen een moeder in de jeugd-zorg en psychiatrie buitenproportioneel hoog is", vertelt ze.

"Na de rellen in Londen bleek bij een analyse ook dat het merendeel van de herrieschoppers opgroeiende in een eenoudergezin." Niet toevallig, meent Kraan. Met een moeder die altijd lief is en amper straft, gaat het makkelijk de verkeerde kant uit.

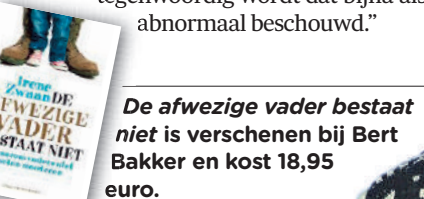
Draad kwijt

Maar alleenstaande moeders moeten niet wanhopen. "Ik stel het nu allemaal heel erg zwart-wit", zegt ze. "Natuurlijk zijn er ook stoere moeders en zachte vaders. Het punt is dat een kind meerdere opvoeders moet hebben en dat die een verschillende rol spelen. Het is een kwestie van balans en grenzen leren kennen. Een eenoudergezin kan prima

werken, maar zorg er dan wel voor dat er andere opvoeders en rolmodellen aanwezig zijn."

Dat aspect is in de loop van de tijd veranderd. "Begin vorige eeuw groeiden kinderen op een veel organischere manier op. De hele familie draaide mee. Kinderen konden zich veel vrijer bewegen en ooms, tantes, grootouders... iedereen voedde mee op. Later werd het kerngezin veel belangrijker. Vader ging uit werken, moeder zat thuis met de kinderen en zij werd de enige verantwoordelijke. Alle druk kwam op haar schouders terecht."

Opvallend is dat heel veel mannen zich lijken neer te leggen bij de rol die ze toebedeeld krijgen. "Ach, ze weten het ook niet meer", zegt Zwaan. "Ze zijn de draad kwijt en geloven op den duur ook dat ze vrouwelijker moeten worden en meer moeten praten. Jongensgedrag wordt doorheen de laatste decennia ook steeds negatiever bekeken. Vroeger vond iedereen het normaal dat jongens stoer en ruig en grof waren, maar tegenwoordig wordt dat bijna als abnormaal beschouwd."



De afwezige vader bestaat niet is verschenen bij Bert Bakker en kost 18,95 euro.

Felix Van Groeningen maakt film over Gents café Charlatan

BRUSSEL — Regisseur Felix Van Groeningen schrijft momenteel samen met theatermaker Arne Sierens aan een filmscenario over het leven in een café dat alsmaar populairder wordt. Daarvoor baseert Van Groeningen zich op interviews met nachtraven, portiers en café-eigenaars, maar vooral op zijn eigen ervaringen. Van Groeningens vader Jo richtte namelijk het populaire Gentse café Charlatan op. Dat vertelde de regisseur in Café Corsari.

Zelf werkte Van Groeningen vanaf zijn zestiende als afwasser en als barman in de Charlatan. Banen die hem naar eigen zeggen niet echt lagen, aangezien hij nogal onhandig bleek met veel gebroken glazen als gevolg. "Maar dat was geen probleem, want ik was de zoon van de baas. Ik mocht uitgaan en deed geen geld op, maar verdiende zelfs geld", herinnert Van Groeningen zich. "Het is dus ook een verhaal van camaraderie tussen de mensen die er werken. Je amuseert je ook achter de toeg."

Al heeft de regisseur niet alleen positieve herinneringen aan die "bijzondere periode uit zijn jeugd." Hij zag de Charlatan "ook kapot gaan omdat het een dancing werd en er portiers moesten komen. In het nachtleven komt heel veel samen". De Charlatan ging uiteindelijk failliet en werd verkocht. Ook dat aspect van Van Groeningens herinneringen aan het café zou in de nieuwe film aan bod komen.

The Broken Circle Breakdown, de vorige film van Van Groeningen, is ondertussen verkocht aan dertig landen. Eerder maakte de regisseur ook de films De helaasheid der dingen en Steve + Sky. (SJS)

• Regisseur Felix Van Groeningen wil het verhaal vertellen van een café dat uitgroeit tot een succesverhaal, maar er ook aan ten onder gaat.



België interneert veel vaker dan Nederland

Pijnpunt in ons land blijft psychiatrische expertise, blijkt uit studie

SARA VANDEKERCKHOVE
BRUSSEL

België interneert bijna drie keer meer mensen dan Nederland. Dat blijkt uit een onderzoek van de Nederlandse juriste Merijne Groeneweg. 'In België kun je voor banale zaken geïnterneerd worden. In Nederland ligt de drempel veel hoger.'

Strafjuriste Merijne Groeneweg vergeleek voor haar masterscriptie het Belgische interneringsbeleid met het Nederlandse tbs-systeem en bespreekt die resultaten vandaag op het symposium 'Schuld onder de Schedel' in Gent. Vooral de instroom van patiënten in beide landen is opmerkelijk. Zo werden in België in 2010 bijna drie keer meer mensen geïnterneerd dan in Nederland, ondanks dat onze bureu bijna 5,5 miljoen meer inwoners hebben.

In Nederland is het aantal mensen met een tbs-maatregel (tbs staat voor 'terbeschikkingstelling, het Nederlandse interneringssysteem', SV) de voorbije jaren drastisch afgenomen. (zie infografiek)

"Er zijn verscheidene oorzaken voor dat verschil", zegt Groeneweg. "Sowieso komen meer mensen hiervoor in aan-

merking in België dan in Nederland. Ontoerekeningsvatbaarheid heeft in België een bredere invulling en de strafdrempel ligt een pak lager. In België kun je voor banale zaken geïnterneerd worden.

Nederland hanteert striktere maatstaven."

Het pijnpunt in de Belgische internering is de psychiatrische expertise, zo legt Groeneweg uit. "Er is slechts één psychiater die de patiënt onderzoekt en die krijgt

daar dan nog bitter weinig tijd en middelen voor. Bovendien moet de psychiater noodgedwongen de geïnterneerde in de vangenis bezoeken. In Nederland is daarvoor bepaalde gevallen een speciaal obser-

vatiecentrum voor. Door die matige kwaliteit van het onderzoek is er meer willekeur bij de Belgische internering."

"Ik zou Nederland niet als grote model naar voren schuiven. Maar het klopt dat ze de voorbije jaren hier op hebben ingezet, met succes."

Investeringen

Zo heeft Nederland grondig de capaciteitsproblemen aangepakt. Waren er in 1995 nog 650 plaatsen beschikbaar, dan waren dat er in 2010 met 2.156 drie keer meer. Meer plaatsen, voor steeds minder patiënten. Dit in groot contrast met België, waar het aantal geïnterneerden tussen 2000 en 2011 bijna met 72 procent steeg en het aantal plaatsen nauwelijks toenam.

"Je bent beter een geïnterneerde in Nederland dan in België. Dat staat vast",

zegt Henri Heimans, magistraat bij het Gentse hof van beroep en voorzitter van de Commissie tot Bescherming van de Maatschappij. "Het systeem is niet zaligmakend, maar een stuk professioneler en minder lukraak. Hier zijn er geen kwaliteitsvereisten, geen psychiatrische expertise en verdwijnen mensen voor jaren achter tralies voor vaak erg kleine misdrijven."

Groeneweg: "Alles is te herleiden tot het kostenplaatje. Nederland heeft hier best wat geld in gestoken. Een betere kwaliteit vergt meer investeringen."



• De Nieuwe Wandeling in Gent. In België moet de psychiater de geïnterneerde in de vangenis bezoeken. In Nederland is daar een speciaal observatiecentrum voor.

© DIMITRI VAN ZEEBROECK

www.beobank.be

Een bank gaat voor u open.

Luistert uw bank niet naar u? Spreekt uw bank geen klare taal? En zegt uw bank zelden of nooit dank u wel? Wel, het kan ook anders.

Vandaag is het ogenblik aangebroken om te bouwen aan een nieuwe bank. Of beter nog: een vernieuwende bank. Beobank. Met in het midden, in het rood: een grote O.

De O van openheid. De O van optimisme. Want dat vinden wij O zo belangrijk.

En zeker de O van "Oh, interessant. Daar moet ik beslist eens binnenspringen..."

V.U.: C. Guillot | Beobank NV/SA | Generaal Jacqueslaan 263g 1050 Brussel | BTW (BE) 0401.517.147 | RPR Brussel | IBAN BE77 9545 4622 6142 | BIC CTBKBEBX | FSMA 19688A | www.beobank.be © 2013 Beobank NV/SA Member of Crédit Mutuel Nord Europe



Van den Bossche licht sociale huisvestingsmaatschappijen door

JEROEN VAN HORENBEK
BRUSSEL

Minister van Wonen Freya Van den Bossche (sp.a) laat alle sociale huisvestingsmaatschappijen doorlichten. Vooral bij de Landense SHrL is het wanbeleid troef, leren de eerste resultaten.

Wantoestanden moeten sneller opgespoord worden. Daarom doet Van den Bossche voortaan hetzelfde als bij de scholen: om de vier jaar krijgen alle Vlaamse huisvestingsmaatschappijen inspecteurs over de vloer. Die moeten oordelen over de financiën, de kwaliteit van de woningen, het sociaal beleid, de betaalbaarheid en de klantvriendelijkheid. "Dat laatste punt was altijd zowat het ondergeschoven kind", zegt Van den Bossche. "Het is niet omdat alle regels en wetten gevolgd worden, dat alles in de praktijk ook goed loopt voor huurders."

Gistermiddag werden de rapporten



Minister van Wonen Freya Van den Bossche (sp.a) wil wantoestanden sneller opsporen

gepresenteerd van de twaalf huisvestingsmaatschappijen die al zijn doorgelicht. Dat aantal is niet groot genoeg om definitieve conclusies te trekken, maar een aantal trends tekenen zich af. Zo scoren zeven op de twaalf maatschappijen ondermaats op klantvriendelijkheid. Het gaat dan bijvoorbeeld over hun communicatie. Brieven zijn vaker wel dan niet opgesteld in onbegrijpelijke stadhuis taal. De betrokkenheid van buurtbewoners blijkt een pijnpunt. En goed de helft van de maatschappijen renoveert of vervangt hun woningen niet op tijd.

SHrL uit Landen scoort veruit het slechtst. De maatschappij krijgt voor 17 van de 22 criteria een onvoldoende. Zo zijn er veel te veel voltijdse krachten in dienst in

verhouding met het kleine aantal woningen. De financiën zijn een zootje. In het rapport staat letterlijk dat "de financiële leefbaarheid zorgwekkend is". En ook een aantal doodsimpelen diensten, zoals een website, ontbreken.

"SHrL moet nu een verbeterrapport voorleggen binnen de vier maanden", verduidelijkt Van den Bossche. "Als dat niet voldoet trekken we in het allerslechtste geval de licentie in. Maar normaal moet het toch lukken, de inspecteurs geven immers de pap in de mond. In hun rapport staan een lange reeks aanbevelingen, die de maatschappij zo mag overnemen." De huisvestingsmaatschappijen uit Heist en Schelle moeten eveneens zo'n verbeterrapport maken.

Opvallend: zowel Landen, Heist-op-den-Berg als Schelle zijn kleinere maatschappijen, met goed 500 woningen in portefeuille. "Het is dan niet makkelijk om genoeg expertise in huis te halen. Misschien moeten we daarom meer samenwerken of fusies aanmoedigen." Maar het is te vroeg om in te grijpen, zegt de socialiste. Eerst moeten alle Vlaamse maatschappijen gecontroleerd zijn.